

מוז :

נערה שנתפתחה פרק רביעי כתובות

עין משפט
גר מוצה

מסורת הש"ס

א) לקמן נה' טע'
ב) בשלמותו יחיה
ויפיקוהו. ג) ופ' חוסי'
לקמן נב' דיה' רצה'
ד) ויביעוהו נראה מתח
קופותו אל דפי' הקונטרס'
עיקר הוא דקפוי' למתני'
משום דלרבנן לא וזה משום
דלא שפאל וזה דקפוי'
שיטתו עמה לא שחנז'
כשטר כן אלא שפית' טעס'
הוא לחילוף' דמתי' דטעס'
דלא וזה לפי' שלא כתב
אלו על מת' שיטתו עמה
לפי' כעלה ולפית' דלמתני'
היו כמו הטעם דמתי' לא
תחתיו נב'. ג) ופ' חוסי'
דלפית' טעס' דיה' ופס'
דיה' ש"ן.

גליון הש"ס
תוס' ד"ה ונבין וכו' א"ע
שאני' אייתי' עין נטיבין ע'
ע"כ דמדי' ידה' ד"ה א"ע
וכו' ואת' דאמר' דכו' וכו'
עין דלפית' ה"לוי' ע'
שמות :

הנהגות הב"ח
א) תוס' ד"ה ע"ה א"ע וכו'
הנול' קמח' אלא מעשה'
ימה' שפלה :

מוסף רש"י
שילוב' כתב' לה' חוספה'
דמעתי' אלא' על מת'
למספ' דקמח' וכו' :

מ"ד לא וזה כרבי אלעזר. דאמר לא כתב לה כתובה אלא על
מנת לכונסה ומנה מאמין דמקון לה רבנן הוא דליה לה איחי
ונני לא כתבה לו ולא נדוניה דהנעלה ליה אלא ע"מ מינת' שדואין :
כ"ע כר"א בן עזריה. מרובהו הן תנאי דלעיל (מרוויחו) כר"א
בן עזריה דפסקין הלכתא כותמיה
לקמן (ו.י.ו.) : מדידה לדידה. מה שחנן
פוסק לכלה בכמותה : **סמך**
כפוסקה. תחת הנדוניה שהכניסה
לו והיא כתובה בשטר הכתובה
והוא יורש : **סמך פירוט**. שהיא
אוכל ממכסו מלוג שלה כגון נכסים
שנפלו לה משתתף או שהיו לה
קודם לכן שלא שמתן לו נדוניה
כמותה : **דלא מלו**. לא היא
בפירות כדי פרקונה והשתא כי
אלגינהו ולא ידעי כמה היה פרוק
לה מדליה דהכי תיקון דליהו אכיל
בין רב זין מעט והוא פרוק כל
כמה דהוי : **ואיפוהו אלא**. מוזנת
תחת פירות ופרקונה תחת מעשה
דיה ונפקא מינה דאי אמרה איני
ניזונת ואיני עושה לא כלום קאמרה :
מוזנת ומעשה ידיה מזוין. שבויה
ואשה שיש לה נכסי מלוג לא שכימי :
עונה

תיקנו ^א למצוי ולמצוי ושאינו מצוי
מראורייתא דתניא ישארה יאלו
מוזנות וכן הוא אומר ^ב ואשר אכלו שאר עמי
האמורה בתורה וכן הוא אומר ^ג אם תענה את בנותי רבי אלעזר אומר שארה
זו עונה וכן הוא אומר ^ד איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות
עורה כסותה כשמשעו עונתה אלו מוזנות וכן הוא אומר ^ה ויענך וירעבך רבי
רבי אלעזר אלא משום דלא נישאת אבל הכה דנישאת לא ועוד דכולה אמורי' דלקמן משמע דליה לה דבעל יורשה ורשה אחיה כרבי נתן :
שלא כתב דה אלא ע"מ מנת כ"ב וזה שכתבה נכסיה וזה המשפט דכמה מקומות נש"ס מנינו כן ואם תאמר אם כן כל איסר הלווקה
פרה מחבירו ועטרפה או ממה און סהדי שלא על מנת כן לקחה ו"ל דהתם און סהדי שבאנוה ספק ביה רוצה ליכנס ואפי'
אם אומר לו אם מתוך יש לך להביל הפסק היה יוכלה אכל הכל לא כתב כלל כי אם ע"מ לכונסה ואין דעמו כלה להכניס עצמו בספק
וכן מהא דרשב"א ב"ב וזו היא דפריך בגמרא הנזכר קמח' (ב"ב דף ק"ד ע"ב) ויכמה שנפלה לפני מוכה שחין מופוק בלא חילוף דלדעתה
דהכי לא קידשה וע"כ נבאוחו ספק מסתמא יהיה נכנסה בשעת קדושתן אומר רבי יצחק דלא פריך התם אלא משום דהוי דומיא דקאמר
התם נתן כסף לחגי' משמר ומת שהוא שלום ומסוק התם ש"מ כסף מכפר מנאה דלי לא מכפר לימח דלדעתה דהכי לא יחי' דהואיל
ואינו תלוי אלא בנותן יש לנו ללכת אחר דעמו וכיון שזו תלוי ודאי אינו רוצה ליכנס בשום ספק ולא דמי ללווקה ספק ואירע בו אוגס
דלא אמרינן דלדעתה דהכי לא קנה ומבטל המקח דלינו תלוי בדעת הקונה לבדו דהא איכא נמי דעת מקנה שלא היה מקנה לו לדעמו
אם לא ירשה להכי פריך שפיר מיכמה שנפלה לפני מוכה שחין משום דנדדה תליון הקידושין שברור לנו שהוא לא יעבד בשביל שום
דבר שאירע אחר מיתתו כי אינו חושש כמה שאירע אחריו ולהכי לא פריך מאשה שנעשה בעלה בעל מוס' מופוק בלא גט דלדעתה
דהכי לא קידשה נפשה כיון דתלוי נמי בדעת המקדש וכן כל הנהו דמיתת התם אין תלוי אלא בדעתו : **תיקנו** מוזנות תחת מעשה
ידיה. דע"כ לקמן נב' וזהו הו"נ ויכולה אשה שתאמר ב"ב הו"נ ויכולה אשה קמח' (ב"ב דף ק"ד ע"ב) וזוהי תחתי' ואיני עושה עיקר כו'
ופריך מהכא ומשני אימא חקנו מעשה ידיה תחת מוזנות והשתא ריש לקיש דפליג עליה התם ואמר מעשה ידיה עיקר אינו מגיה ברייתא
דהכא אלא שונה חקנו מוזנות תחת מעשה ידיה ולכאורה לדידה יכול הבעל לומר לאשתו לחי מעשה ידיך למוזנותך וע"כ דלא ספקה כיון
דקסבר דמעשה ידיה עיקר אבל אי אפשר לומר כן כדמוכח ב"ב המדיר (לקמן דף ע"ב) וצפ"ק דגטין (דף י"ג) דנלמא ספקה מיני' לזונה
וא"ל דלא אמר ריש לקיש דמעשה ידיה עיקר אלא לענין שאינה ב"ב ונמך איני ניזונת ואיני עושה : **וּקְבוּרַתָּהּ** תחת בתובהה. פירוש
נדונייתה אבל אין לפרש תחת מנה ומאמין דהא אמר לקמן (דף נ"ג) דלירוסה אין לה קבורה : **אֲנוּחֵי** נגחיניהו. פירוש עד שלא יהא לו
במה להתפרנס ואי יקחם אבל לא בני למימר דלעולם ינחניהו דא"כ מאי תחת פירות דקתני הוא אין לו פירות : **וְיִמְנִין** דא"כ מ"ה ופריך
ה' מרבייה. א"ע דעיקר חקנה בשביל ידיה כדמשמע הכא וכן לעיל דקאמר בשלמא בעלה חקינו ליה פירי דלמא שבתאי וממנע ולא פרוק
לה מ"מ אינה יכולה לומר איני נפדית ואיני נותנת פירות דהא קתני בנייתא פירקונה תחת פירות משמע דלינה יכולה לומר כי היכי
דייק לקמן דלינה יכולה אשה שתאמר איני ניזונת כי מבנייתא דלעיל דקתני חקנו מוזנות תחת מעשה ידיה אלמא דאין יכולה והוא יר
להגיה בברייתא בשביל כך ועוד דבחוקת הכתים (ב"ב דף ק"ד ע"ב) וזהו חקנו דקתני וזהו חקנו דקתני וזהו חקנו דקתני וזהו חקנו דקתני
דפריך תורה מה שקנתה אשה קנה בעלה ומוקי בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסייך וכי כתב לה מאי הוי והתניו כי' ומשני בכותב לה
ועודה ארובה והשתא מאי דוחקין לאוקמא הכי לימא כגון שאמרה איני נפדית ואיני נותנת פירות וע"כ דהוה נמי מצי לאוקמא כגון שנתנו לה
על מנת שאין לבעלה רשות בה ולא קאמר היינו משום דאין יורד לכתרה או אכל ככר ירד לכתרה שהבעל מסתלק מנכסיה א"כ לימא כגון
שאמרה איני נפדית כי' אלא ודאי אינה יכולה לומר ויש לימא טעם א"ע דלכך הו"נ ויכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונת כי' התם משום דלינה
מתקנת לגמרי התקנה שהיא אמרה היינו שאיני נפדית ולא לענין שאינה ב"ב ונמך איני ניזונת ואיני עושה : **וְיִמְנִין** תחת בתובהה. פירוש
הכי מתקנת לגמרי תחת פירות דהא פירות של כל ימיה הם תחת פרקונה ואפילו אה"ל דיכולה לומר איני ניזונת ואיני עושה לעולם
אמחי כי לומר דלא מצי אמרה היינו שאיני נפדית ולא לענין שאינה ב"ב ונמך איני ניזונת ואיני עושה : **אֲנוּחֵי** תענה את בנותי. ו' ואם תאמר דלכמה דעונתה
ידיה אינם ענין דלא שייך למימר שזכה בגוף הדימים : **אֲנוּחֵי** תענה את בנותי. ו' ואם תאמר דלכמה דעונתה ידיה אינם ענין של תשמיש
דכפרת בתורה דיומא (דף ע"ב) משמע אם תענה את בנותי היינו שימנע מהן תשמיש דמהאי קרא נפקא
לן דע"כ משמע תשמיש המטה קרוי עיני ויש לומר דה"ל קאמר קרא עונתה לא יגרע דבר שהוא כעניי' כשמונע ממנה דהיינו תשמיש :

דכוי מדידה לדידה ולא דמי להא דר"א דכוי מדידה לדידה
ואי הוה שייך התם אומדנא אחרינא הוה אמדינן ופסק רבינו תם
וכן רבינו מנחם כרבנן דרבי נתן משום דמוקמינן להו כר"א בן
עזריה דפסקין הלכתא כותמיה כפרק
דמתי הש"ס לא דכולי עלמא כר'
אלעזר דיחיא בעלמא הוא ולדיחויא
לא סמכינן והוה ר"ת הלכה למעשה
בתנן אחד שמטה אשמו והיה איני
הכלה מוחזק נדוניה ופסק לה דלא
זכה הבעל מכה שמעתין דהכא ועוד
מיקן לא מכה ההלכה שאפי' בעל
מוחזק שיחזיק אם ממה בתוך שנה
וזמן כן בסוף ימי מלואה תקנה
והא דאמרין נפו' מילאיה האשה
(לקמן דף סו.) הפוסק מעות לחתנו
ומת חתנו יכול הוא שיאמר לאחין
יחמי רוצה לימן לך אי אפשי לימן
ופריך בירושלמי ולא דברים הניקנין
כאמריה הן ומשני כשפסק על מנת
לכונס דמשמע ה' אם כנס גובה
אחיו לא קנה מהי מדיה פירוש רבינו
תם דהתם היה כמו קיימת והיכנס
רוצה ליכמה והא דאמרין בתורה
כניס ומס' ליקח כמכס זה שפוסק
לכנו ממון מרובה וממה בתוך
שבעת ימי המשטה הרי הפסד כמו
והפסקד ממונו יהיה אחיה כרבי
נתן א"ר כרבנן ומיירי שהתן מוחזק
בה ויריך עינין שלא יקשה לדידי
תם דלקמן בריש א"ע"פ (דף נ"ו).
מונח דרבנן נמי אולי כדאומדנא
דחיתון ועוד דחוק קמ' לדידי תם
דמה לו להוכיז מדידה לדידה
ומדידה לדידה ה"ל ע"כ לא קאמר
רבי אלעזר אלא משום דלא נישאת אבל
כשהכתובה ביד הבעל ובנייתא דקתני
התם חקנו מוזנות תחת
מעשה ידיה וקבורתה תחת
כתובהה ופרקונה תחת
פירות ואמר רבא א"ר תנא
סבר מוזנות דרוביהא
דתיא שארה כפורה
רעננה לא ירש שארה
אלו מוזנות ובהאי אשד
אכלו שאר עמי כסיה
כמשפחה עונה לו עונה
האמורה בתורה ובהאי א"ע
תענה את בנותי :

תוספות ר"ד
נחייב' כמותיה וכו' :
ה"ר חקנו מוזנות תחת
מעשה ידיה וקבורתה תחת
כתובהה ופרקונה תחת
פירות ואמר רבא א"ר תנא
סבר מוזנות דרוביהא
דתיא שארה כפורה
רעננה לא ירש שארה
אלו מוזנות ובהאי אשד
אכלו שאר עמי כסיה
כמשפחה עונה לו עונה
האמורה בתורה ובהאי א"ע
תענה את בנותי :